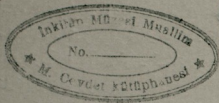

۲ اگستوس ۱۹۱۷

صافی : ۴

برنجی سہ

بکرم محمد علی

علم ، صنعت و اخلاق دار الحقیقی مجموعہ

یوقدی . قانابهده اوزاتوب قلاچق حالمده یوقدی . پاك یووغوندم .
 ققط اعصامع عصالكم كیندی . مجهول برتوت ایچمدن ماشوردی .
 ساكن دوریورد . ققط فكرلم دوریمور . دماغده قورطونار
 توپویردی . قالمدم . آقیق نجرمك یانته كیندم . کیمهك سر سجه
 قاراكلفی قوتلاد . یوغلور یورد . ایچمك . نه اولدیفی ییلدیكم .
 مجهول قوت افلاق ایدمك كیندی . اوطوراماچاق . یاناماچاق .
 اویویاماچدم . بونی اكلامد . و :

— باری یته طیشاری چقسام ...

دیم . اونودمه كزینم بر آدم کی کورمه دن مرده یولری
 ایدم . قانی آیدم . سواق تها ایدم . کویگار اویورلردی .
 دوردم . باشی قواری قالدردم . غور و ماوی ، تیره شن ییلدیزلر
 سانكه عدمك اوسته تورولوش ، معطم وینادن برجانلی قبه ایدی .
 جادهدن یورومك باشلامد . بو آن دماغ ، نه وجودك خارجده
 باشقا بر موجود ، باشقا بر عالدی . فكرلم ، خیرم اولادن .
 ایشلوردی . دولکی دورك شخصیت اطرافنه چکدیمی اودمیر و آتیش
 قلعه ایچنه سوله بر بیکمش املرم ارقق سربندی ! هانکی املی
 حقیقه چوره چمك ؟ اومال بر دك ، بیک دك ، بلكه یوزیکدی ...
 بر قورطانا بولملی کی عئلدن برور غراملر کچوردی . کندمده بو
 املرك هینسی بردن توه دن فله چقار قی بر قوتك وارلفی دور یورد .
 خیزلی خیزلی یورومك باشلامد . کوسم قاپاریور ، قلم چار یوردی .
 دقت ایدم . آلمده بر باستون ... اودن چیقار كن آلمم . بو باستونی
 بر اوردر قارشینه تك باشنه كیش بر ماصال قهرمانی کی صاور و یورد .
 قولالرم اوغلور یور ، کوندرنك نطق ، آلفیش ، موزیقا کورو .
 لنورینك عکس لر چی حالا ایچید یورد . آتسزین ، .. غراخباری ،
 منطق و شعور چی فونده قایانان شید و مجهول بر غایانه ، آوازم
 چیدیفی قازار :

— یاشاسین حریت ! یاشاسین حریت !

ده هاقیردم . کندمی طوئامدم . دوند . آلمده صاورولان
 باستونی یونون قوتله سول طرفه كان هوا غازی فهرینه ایدیردم .
 ایکی پارچا اولان باستونك اویسی فیرلادی . المری دوشدی . بردن
 اویاندم . اعتدالزنگیندن ، چووجه طاشقنلقدن بر اواناق کلدی .
 — چچا کیمسه کوردی ؟
 ده سوله اطرافه بر کوز کزدردم . آقلمده بیاض ساقالی ،
 اوزون بویلو براختار ... پارلاق ، غایت پارلاق ، فوق العاده پارلاق
 کوزلر ی بکا دیکش کولومسیوردی . صیقلم . قانچ ، اوزاقلا .
 شمع ایستدم . اختیار :
 — دور ده یاقالی !

دیدي . سستده اوله غریب بر حال وار دیک ... اطاعت ایتمك
 امكانسزدي . دوردم . باستونك آلمده قان پارچاسی بره دوشدی .
 بویکیدی ؟ اوزون ، بول و سیاه باردوسیه ، کیمه لین ضیا آلتنده
 داما پارلاق کوروش بیاض صالچری ، بیاض صافلیله حقیقتن پك
 اوزاق بر خیالی ، بره یولای آندریوردی :
 — نه وار ؟

ده طوشان کوزینك تا ایینه باقدم . ساكن ، هرمر ، صوثوق
 بر تسمله سوردی :

- خوشمیش ؟
- خابر .
- دایلیك ؟
- خابر .
- اوله ایسه ایچون فهره ووردك ؟
-

یوكن ، اصطلاحلر مسئله سنده اك زیاده اخلافله معروض
 اولان ، فلسفه ساخمیدر . فلسفی محرر لر مزدن بعضیسی معنائك
 بیکلیكنه ، بعضیسی ده افلاك اسکیلیكنه قیث و بریزور . اسکی تعبیرلر
 یکی مختاری افاده ایدمك یکی ایچون ، بو انیکلك ضروری بر نتیجه
 اولورق طاورا ییور . مثلا (انفسی و آفاق) تعبیرلی اسلام تصوفنده
 مستعمل اسکی کلاملردنر . حال بوكه (subjectif , objectif) تعبیرلری
 افاده ایشملری معمار کی بیکدرلر . بویکی مملاری او اسکی کلاملر
 نامل افاده ایدمیلر ؟ خصوصیه ، (subjectif) اولان شی یا لکنر
 بر (sujet) به عاقل اوله یلک ایچون ، (انفس) تعبیر کی بر جمع
 صنفیهله هیچ افاده ایدمیلر . (آفاق) کلمه سیله (مملاتی)
 آراستنده هیچ بر مناسبت یوقدر . ایسته ، افلاك اسکیلیكندن
 زیاده ، معنائك بیکلیكنه قیث و بریزور بر موقلعهده (انفس ، شی)
 کلام لر چی قولانلور .

یوقلده کی مثال نه سو کورتورده ییلر . ققط ، بعضا یواسکیچیلک
 یوزندن پك یوولك خطلار اوزنك اولور . مثلا (انی ولی) تعبیرلرله
 apriori و posteriori کلاملری آراستنده هیچ بر مناسبت یوقکن ،
 بولاری بری برینه قارشیلای اوله ییلر طن ایدنلر یولون ییور . حال بوكه
 یو کلامه مقابل اولور (قبی و بعدی) تعبیر لر چی قولانلر ییلر .
 اصطلاح مملاتی حرمزك مهم بر جهتی اولدیفندن ، ایلر ده
 بو خصوصی دماغ زیاده تمیق ائتك اوزره ، شیدیلک یو کدرله
 اكفا ایدورلر .

شكائیه

حریت کیجه سی

اون ایکی ساعتق قضا بر زمان ایچنده ، بر جوق ییلارك استعیاب
 ایدمه ییچی ، آك یوولك سونجی ، آك یوولك ندرشمنی ، آك یوولك
 ذوق و هجانی دویق ، آك یوولك ، آك ییشیمله ایدرله دوشمك ...
 انسانی اوله سارماكه ! بزدن سوكر اکی نسل اختال یونون جانلر نه
 بویه طبیعت و تمكلك فونده بر شوق ، بر وجه ضریفه سی اصلا
 دوریاماچاق ! اوله كون ، اوله كون ، اوله كون حریك اعلان ایدیلر یی کون
 نهدی یاری ! سانكه بر تانیله ایچمه یونون دنیا بر دیرنه ده کیشدی .
 تها سواقلر آلاچاق و کثیف بر قالا بالله دولی . میدانلر قایاندی .
 بر برلرله هیچ قوشایان دلمسزك آغز لر ی آچیلدی . هر کوشه
 باشنده بر دوزینه خطیب ... آرا بالارده ، آت اوزرنده هم قوشان
 هم سولیمه یاقار یوز دمنل ، آغری قملجی دمل کی آداملر ! سوكر
 بار بارلر ، بار بارلر ، بار بارلر ... صوبایان باندور ، نهایی کله ی
 غایش آلا یلاری ! صاریلار ، قوجالاشلار ، توپوشمه لر ، آلفیش
 طوفانلری ! و یونون یولك آوستنده هیچ دهن بر تارعا : « یاشاسین
 حریت ! » نه سوكر قادنلردن چو فونلردن ، اختیالردن ، کنتیلردن ،
 عسکرلردن قارما قارییق ، طاشان ، دالغانلان ، بر آقین ! ترمیه ؟
 ییلن یوق . نده بوجانی و خروشان سیلک ایچمه دوزره ... نه قازار
 یورو دیکسی ، نره نل کندیکی شیدمی خطلار لایا ییورم . اما روم
 خلنگ غلیانه هر اقدی . هر کس کی کندمی قایب ایشدم . کوش
 مالمدی . اور تانی قازاردی . آچیدیفك ، صوصادیفك فرنده
 دکادم . نه بات کیجه یاریسی کیدی . قالا یانی براز سیر کلمدی .
 کورد اولر بر آک دیزر کی اولدی . امانلر ، خیرم اولادن ، چی اویته
 دوز و کورتوردی . او وقت امانلنده اوطور و یورد . ایچری کیردم
 اودامه چقدم . قانابهده اوزاندم . صوبوناق ، یاناهه کیره جك حالم

فهرینه ناصل ووردیدی کوردم. بوشتیکی و بولایستی ئولز وازی
بر موجود اولان ملنکه ویرا! حالوکه، هییات، سن بویه شیلر
دوشونمورسک بیه

— دوشونمورسک .

— خایر، دوشونمورسک. سن شان و شهرت بودالاسییک!
اما بیلیمورسکه شان و شهرت کولسه کیده. کیم اولنک اوزرینه
کیدرسه او قاجار! کیم اوندن قاجارسه او آرقاستدن کلیر ...

... صانکه مهم برؤیا ایچمده، حرارتی ویتایدیم بر قنسیکت
آیئنی سیر ایدیوردم. اختیار بکا فراغت، تواضع، حبسلیک فلسفه-سی
اکلاتیوردی. دیکارکن، حقیقه کرکین و متعجب اعصاب سکون
بولویوردی. غرودم ییقیلور، حرصم سونویور، مفکرمدیر برشمک
یارلیوردی. اوت اولنک دیدیکی کی بن نه ایدم؟ بر فرد... نه قدار
یاشایاپیلردم؟ انش، یئنی، دوقان، هایدی یوز سنه ... فقط
انسانیک برقیسی اولان ملنه ازلی برحیات مقدردی! حیواتک روحی،
ایده آتی، قدسی، نمایی یاشامق انسانلقدی. عضوی حظلر، ذوق، نئشه،
شوبه، براز دوام ایدمهجهان المغانه کین، برطاف قانی بورغونقلردن
باشقا برشمیدی؟ بواختیاری دیکلدیکه غیرناسوتی برذوق دیوار کی
اولویوردم. روزگار دهاا سیرن، دهاا خیزلی آسیور وایتیق دالفر،
یاراقدن دبلایله، کیزلی سرلر افشا ایتمک ایسترکی، فصیلدیلرکی
یوکلستورلردی. زوالی اختیار کنج اولسهیدی نملر یایاغنی سویلیور

و ملنک ایچمده فنا بولقدی ذوق، بولنک عظمتی و همرم اولدجه
اونوتامایاجم. بر آهنگ، بر شعر، بر موسیقی ایله آکلاتیوردی.
حیوانلنک، ایده آلمزلنک، احترام جهنمکی عذابلرکی مایبور،
دوکویور، و بنم آرقق بورغونقلدن کوزلم قاپانیوردی.
قارشی ساحلک اوستنده کجه مک انکاری لاجوده له شیبوردی.
اونک الهی بر نیئت کی ططانی سنی، بوسک اعصابی اوقشایان
آهنگندن دوغان لنق بر اقوب قافایوردم. ویاغه اُسکی عصرلردن
سوزولن، دینی ییلنیز بر ییمبر طینی اولمورمش و همنه دوشویوردم.

... نهایت کوزلم قافانیش، و اویمتم.

وایتاچه بوتون ییلنیزلرک سونیدیکی کوردم. شفاف و ارقوایی
بر بحر دومان قارشی تپلری پنهله شد برمعدی. مساعیه یاقدم.
اختیار یوقدی. کونشک ایلاک ضایلرله برابر قایب اولان خیالات کی
صانکه سیلنیش، اوچش کیمعدی. قالدیم. اوشویوردم. نهبا
باغچه دن چیقدم. دالغین و سرسری آدیغله اویعه کلدیم. یاغامه
اوزاندیم. فقط او یوامدم.

روعدی، و آتانه قدار دویمایم، باشقا بر غلیانک نوردن
فورطوناسی کورلمکه یاشلامشدی.

همر سیرف الدین

صاحب امتیاز و مسئول مریخی :

محمد طلعت

طبیعی بر سرخوش کی، طبیع بر دهل کی کندی کندینه :
« یاشاسین حریت ! » دبه باغیردک. بونکه خیزکی الامادک.
قالیردک، باسوتکی، سواقق فهرینه ایندیردک ...

.....

... اختیار، ساکن و قوتنه دایانلماز بر سسله بوتون
دوشونمورسکی سویلیور، کیمسه اعتراف ایدمهجهک امللری،
ارزولری، حرصلری، صانکه ایچمده ایش کی، برر برر بکا
تکرارلیوردی. سوسویور و دیکلیوردم. قیاحتی بیلین، فقط
بو قیاحتی یاپارکن باقلا نیش شعورنیز برعرم قورقوسی دویویوردم.
اونک سوبله کلرکی انکار ایدمهک مجالم قالامشدی. قاجارکن دونوب
آرقاسته طاش آبان بر جوجوق تپالکیله لانی ده کیدیرمک ایستدم.

— سز کیسکیز؟

دیدم.

— سکسان یاشنده بر اختیار!

— اسمکیز نه؟

— اسمی نه یایا فکس؟ بن بر هیچم، معنوی بر وجدک
درینکلرینه دوشمش بر هیچ ... بو وجد ایچمده یورورکن سنی
کوردیم. اصل حقیق حیاتی اکلامایان بر غافلک پوش غلبانه آجیدم.
ایته اونک ایچون سنی ملوتم. ویرایه کتیردم. اوت زوالی کنج،
سن بر غافلک!

— نه بیلیرسکیز؟

— غافل اولماسیادک بودوجه سونیر، کندیک قایب ایدرمدیک؟
— فقط بو اعلان ایدیلن حریت ...؟

— حریت! بو، سنی مسعودیه کورمورمک بر بولی؟
ملنک مسعود اولادن سن مسعود اولایله چککی امید ایدیورمیسک؟
حالبوکه تاریخ بزم ملنکتمزک اوزرینه حل مطلوب ییکلرجه مسئله
ییفغش. یاشادینک بر، بره مسئله، عثماني او بش کون سوکرا
شبه سز بو کورونلور، بو غافلک پنهجک. قوتلنمه منی چکمه من
دوشماللر کیزلی جوملرینه باشلاناجلر. اوچ، مدت سنه سورمه جک،
اگ اشانی اوچ دولت بزم اوزرینزه آتیلاچق ...

— قرون وسطادی سز؟ آرقق بویه شیلر اولایلیری؟

— کورمه ییکسک. دهاا سوکرا احتیال بزم یوزیزدن جهان
حرکی باش کورمه ییکسک. بوتون دنیا بر برینه قاریناجق. اگ بویوک
دولنلر اوردولرله دونایا لایله بری آرنکه، تاریخدن سیلمکه قوشاچق.
اگر بز وایتیق پولوناز سفق ... بزی اویاندیراچق عرولریز،
شاعرلریز، ادیبلریز ...

قارا کلنک ایچندن بکا دوغر و دودنی. غایت هیجانلی، غایت
تیرهک بر سسله، روجده درین عکسلر بر افان، بوتون وجودینی
صارصان برشدله علاوه ایندی:

— ای کنج عرولر! کل، سن بره زمان اول! نفسکی دوشونه.
بوخ غروری، مغنیتورولکی براق. ملنکی اویاندیر. سنک ملنک دهاا
کندی اسمی بیلیمور، کندی لسانی بیلیمور. زمان یورومش،
او اوپومش، کیده فالش! دوست صاندینی، باغربه باسدینی کیزلی
دوشمالری بوتون تروتش. بوتون سعادتی یاغما ایش! سنک ملنک
کندی و ملنلده بر کوله، بر اسیر، بر بکچی، بر فقیر ... اوکا علم،
تروت، سعادت، دویوق، ایده آل ویر ... بن سنی کوردیم، سواقق